

stabet for 1866—67 bebudet os en Tillægsbevilling for 80,000 Rd. til Kjøb af et Jernbanestykke i Sjælland og i det foreliggende Finantslovsforslag en Tillægsbevilling paa 100,000 Rd. til Anskaffelse af Driftsmateriel til de nydste Jernbaner, og til Hærlovens Gjennemførelse vilde vi ganske vist ogsaa komme til at bevilge paa Tillægsbevilling en ikke saa ganske ringe Sum, saa at jeg ikke kan Andet end antage, at der for indeværende Finantsaar vil være at dække en Underbalance af c. 500,000 Rd., saafremt ikke Indtægterne maatte være stegne i samme Forhold. De ere sandsynligviis stegne noget, men man har dog ikke noget Bestemt at holde sig til i den Henseende. Efter den Beregning, jeg saaledes har opstillet for de 2 sidste Finantsaar og for det kommende, vil Fremgangen altsaa være omtrent 1 Million Rdlr., men denne Million kunne vi, efter hvad den ærede Finantsminister ytrede ved Lovforslagets Forelæggelse, paa ingen Maade gjøre Regning paa virkelig at faae, idet der er bebudet os extraordinaire Bevillingslove til Krigsministeriet. — Jeg kommer nu til den Conclusion, for hvis Skyld jeg egentlig har udbedt mig Ordet, thi Alt, hvad jeg hidtil har bemærket, kunde ethvert af de Herrer Medlemmer selv have seet efter ved blot at stille nogle Tal op paa et Stykke Papir. Jeg gaaer ikke saa vidt som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at jeg gjør nogen Paastand paa, at vi under de Forhold, hvorunder vi leve, nødvendigviis bør gaae frem i Statsformue hvert Fredskaar. Jeg troer, at efter den Krig, vi have ført for nogle Aar siden, efter den forøgede Gjæld, der derigjennem er paakommen Landet, efter de forøgede Afgifter, som deels ifølge Fredslutningen ere faldne paa os, deels vi selv have paabyrdet os ved nye Love, samt efter de aldeles nødvendige Foranstaltninger, vi have maattet og endnu maae træffe, for at sætte Hær og Flaade i forsvaretsdygtig Stand — jeg troer, at man efter alt dette ikke kan gaae videre end til at fordrø og søge at gennemføre, saavidt vi formaae det, at Staten ikke gaaer tilbage i sin Formue, og det er nogenlunde opnaaet i det foregaaende Finantsaar og i indeværende. Jeg haaber, at det ogsaa skal lykkes os at opnaae

det i det Finantsaar, hvis Budget vi nu have til Behandling; men det vil jo let indsees, at naar den virkelige Fremgang kun kan siges at være 1 Million, og vi ovenikjøbet kunne vente at see denne Million formindsket, for ikke at sige fuldkommen forsvinde, inden vi blive færdige med Finantslovens Behandling, vil der ikke let være nogen Mulighed for at formindste Skatterne. — Der er endnu et Punkt, hvorpaa jeg vil tillade mig at henvende den høitærede Finantsministers og den høitærede Cultusministers Opmærksomhed. Der bestyres under Cultusministeriet en heel Deel særskilte Fonds. Jeg hører nu ikke til dem, der absolut mene, at saadanne særlige Fonds nødvendigviis skulle opspises eller gaae ind i den almindelige Statskasse; men det forekommer mig dog, at flere af disse Fonds ere af den Veskaffenhed og have saadanne Formaal, at deres Overskud passende kunde bruges til at dække Afgifter til lignende Formaal, der ere opførte paa den høitærede Cultusministers Budget, og jeg skal tillade mig at udvikle lidt nærmere, hvad jeg mener i saa Henseende. Overskudet fra Communitetet, efterat der er dækket, hvad der forlanges af det, er ca. 9000 Rd.; Overskudet fra Sorø Academi, efterat ogsaa dette har dækket, hvad der forlanges af det, er ca. 70,000 Rd., altsaa tilsammen henved 80,000 Rd. Paa Cultusministeriets Budget er der under de to sidste store Conti, V. og VI., opført en Sum af 123,000 Rd., nemlig som Tilskud til det kongelige Academi for de skjønne Kunster, til Kunstsamlingerne, til det kongelige Theater og til videnskabelige Institutioner og Kunstanstalters Bygninger o. s. v., og det forekommer mig nu, at, idet man paa den ene Side siger: Vi vilde bevare det, som fra gammel Tid er opsparet til videnskabeligt Brug, saa kunde man tillige sige: Men vi vilde dog anvende det i en noget større Udstrækning om end i samme Retning, end hidtil er skeet. Og nu siger jeg, at naar man foruden til videnskabelige Formaal tillige optager kunstneriske Formaalets Fremme som Noget, man kunde bruge hiint Overskud til, da vilde man kunne opnaae en ikke ubetydelig Besparelse. Det vilde, hvis man i det Hele taget tænker paa at gaae ind paa en saadan Vej, være det Naturlige at bort-